

CONGRESUL AUTORITĂȚILOR LOCALE DIN MOLDOVA

Str. Columna 106 A, Chișinău, Republica Moldova (secretariat)
Tel: 22-35-09, Fax: 22-35-29, mob. 079588547, info@calm.md, www.calm.md

---

Nr. 45 din 02 martie 2020

**Către:
GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA**

**Copie: PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA
CANCELARIA DE STAT
MINISTERUL FINANȚELOR
MEMBRII CALM (pentru informare)**

ADRESARE

REFERITOR LA IMPACTUL LEGII NR.270/2018 PRIVIND SISTEMUL UNITAR DE SALARIZARE ÎN SECTORUL BUGETAR ASUPRA SITUAȚIEI SECRETARILOR CONSILIILORE LOCALE

Congresul Autorităților Locale din Moldova (CALM) își exprimă îngrijorarea în legătură cu situația secretarilor consiliilor locale, care s-a agravat extrem de mult din momentul intrării în vigoare la 1 decembrie 2018 a Legii nr.270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar.

Dat fiind multiplele sesizări din partea secretarilor consiliilor locale, membri ai Rețelei Secretarilor din cadrul CALM, în care sunt expuse multitudinea de probleme cu care se confruntă aceștia în cadrul exercitării obligațiilor funcționale, ignorării pe parcursul anului 2019 a demersurilor CALM de modificare a Legii nr.270/2018 în privința secretarilor consiliilor locale, precum și exodului profesioniștilor valoroși din cadrul APL, prin prezenta vă comunicăm următoarele:

Carta Europeană a Autonomiei Locale stipulează în art.3, că prin autonomie locală se înțelege dreptul și capacitatea efective ale colectivităților locale de a rezolva și de a gira în cadrul legii, sub propria lor răspundere și în favoarea populațiilor, o parte importantă din treburile publice.

Acest drept este consfințit și în *Constituția Republicii Moldova, Legea nr. 435/2006 privind descentralizarea administrativă, Legea nr. 436/2006 privind administrația publică locală*, care stabilesc că autoritățile administrației publice locale beneficiază de autonomie decizională, organizațională, de gestiune financiară, că ele au dreptul la inițiativă în tot ceea ce privește administrarea treburilor publice locale, exercitându-și, în condițiile legii, autoritatea în limitele teritoriului administrat.

În contextul realizării autonomiei locale *Carta Europeană* prevede:

- colectivitățile locale trebuie să poată defini ele însele structurile administrative interne cu care ele înțeleg să se doteze, în vederea adaptării lor la nevoile lor specifice și cu scopul de a permite o gestiune eficace. Statutul personalului colectivităților locale trebuie să permită o recrutare de calitate fondată pe principiile de merit și de competență; în acest scop el trebuie să reunească condițiile adecvate de formare, de remunerare și de perspectivă de carieră (art.6);

- statutul aleșilor locali trebuie să asigure liberul exercițiu al mandatului lor. El trebuie să permită compensația financiară adecvată a cheltuielilor cauzate în exercițiul mandatului lor și, dacă este cazul, compensația financiară a câștigurilor pierdute sau o remunerație a muncii îndeplinite și o asigurare socială corespunzătoare (art.7);
- colectivitățile locale au dreptul în cadrul politicii economice naționale la resurse proprii suficiente de care ele pot dispune în mod liber în exercițiul competențelor lor (art.9).

În *Strategia națională de descentralizare, aprobată prin Legea nr.68/2012 s-a constatat că: "de jure autoritățile APL din Republica Moldova dispun de o autonomie declarată deplină, însă, de facto, aceasta este limitată, parțial din cauza ingerinței APC în activitatea lor cotidiană, parțial din cauza resurselor financiare proprii aflate sub limita necesității, a căror lipsă este însoțită și de o organizare administrativ-teritorială excesiv de fragmentată, și parțial din cauza unei capacități instituționale și administrative insuficiente"*.

În *Recomandarea 436 (2019) a Congresului Autorităților Locale și Regionale ale Consiliului Europei*, adoptată la 4 aprilie 2019 (elaborată în urma vizitei de monitorizare din iunie 2018) s-a constatat printre altele, că:

- Autoritățile locale dispun de o autonomie locală modestă. Intervenția statului în afacerile locale pare a fi mai invazivă, frecventă și discreționară decât ar permite legea în mod normal.
- Autonomia financiară de care se bucură autoritățile locale este foarte limitată, iar situația finanțelor locale este extrem de proastă atât în ceea ce privește proporția veniturilor proprii, cât și a proporției și importanței cheltuielilor locale în totalul cheltuielilor publice.
- **Salariile și remunerațiile angajaților administrației locale sunt în mod clar insuficiente și împiedică autoritățile locale să angajeze și să păstreze un personal capabil și calificat.**

Întrucât funcția de secretar al consiliului local are o importanță deosebită pentru funcționarea consiliului local și a primăriei, un capitol separat din Legea nr. 436/2006 privind administrația publică locală este consacrat acestei categorii de funcționari publici.

Potrivit art. 37 alin. (1) din Legea nr. 436/2006, secretarul consiliului local este și secretar al satului (comunei), orașului (municipiului). Astfel, secretarul are un statut dublu, fiind secretar atât al autorității publice locale deliberative (consiliului local), precum și a autorității publice locale executive (primăriei).

Statutul juridic complex al secretarului consiliului local impune și condiții de numire riguroase: secretarul consiliului local trebuie să fie licențiat al unei facultăți (secții) de drept sau de administrație publică și este numit în funcție în bază de concurs.

Art.39 din Legea nr. 436/2006 stabilește o listă de circa 20 de atribuții ale secretarului consiliului local ce trebuie îndeplinite, sub autoritatea primarului. Această listă a atribuțiilor nu este exhaustivă, deoarece secretarul îndeplinește și alte atribuții prevăzute de lege sau încredințate de către consiliul local ori de către primar.

Legislația prevede pentru secretarul consiliului local, mai multe atribuții delegate, suplimentare la cele fixate în art.39 din Legea nr. 436/2006, cum ar fi:

- evidența și controlul asupra executării muncii neremunerate de către condamnați/contravenienți;
- colectarea declarațiilor de avere și interese personale;
- notificarea și raportarea măsurilor de ajutor de stat, precum și ținerea Registrului ajutoarelor de stat;

- elaborarea și prezentarea bugetelor pe programe și performanță în cadrul noului sistem informațional de management financiar (SIMF);

- realizarea, coordonarea și monitorizarea implementării soluției de ghișeu unic de tip mixt și a resursei informaționale în domeniul comerțului;

- evidența militară;

- responsabil de pagina Web;

- registrator responsabil de listele electorale;

- reprezentantul APL în componența Consiliului de Administrare a instituțiilor școlare;

- responsabil de colaborarea APL cu APCSP (Agenția pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței);

- întocmirea și ținerea diverselor Registre (Registrul de stat al actelor locale, Registrul de evidență a conflictelor de interese, declarate de către personal, Registrului de evidență a avertizărilor despre posibilele ilegalități comise în cadrul autorității publice, Registrului de denunțare a influențelor necorespunzătoare asupra angajaților APL, Registrului de evidență a cadourilor, Registrelor de evidență a gospodăriilor populației etc.);

- activitatea în comisii și alte structuri al autorităților publice locale (Comisia de expertiză și control, Comisia de primire și deservire a delegației străine; Comisia specială de acordare a asistenței producătorilor agricoli la perfectarea dosarelor de solicitare a suportului financiar; Comisia de recepție privind finalizarea lucrărilor de reparație; Comisia de concurs pentru ocuparea funcțiilor publice vacante; Comisia pentru combaterea traficului ilicit de droguri și a traficului de ființe umane; Comisia pentru stabilirea sporului pentru vechimea în muncă a angajaților; Comisia de disciplină; Comisia de evidență și evaluare a cadourilor în cadrul Primăriei; Comisia de inventariere; Comisia locală; Comisia multidisciplinară; Comisia administrativă; Grupul de lucru pentru achiziții; Consiliul Local pentru Protecția Drepturilor copilului etc.);

- precum și alte atribuții.

Mai mult ca atât, în localitățile în care nu sunt vice-primari, atribuțiile primarului, pentru perioada absenței temporare a acestuia, sunt delegate, de regulă, secretarului consiliului local.

Exercitarea atribuțiilor prevăzute de Legea nr. 436/2006, precum și a celor delegate în conformitate cu alte acte normative, se face în condițiile unei remunerații inferioare cuantumului salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2020, în mărime de 7953 lei (aprobat prin HG nr.678/2019), nemaivorbind de salarizarea discriminatorie în raport cu alte categorii de personal mai puțin calificat și/sau cu mai puține atribuții de serviciu.

Vom accentua starea critică în care s-au pomenit majoritatea satelor din țară și care sunt afectate cel mai tare de fenomenul migrației. Se simte o lipsă acută de personal calificat, cu experiență, astfel că devine din ce în ce mai complicat de a asigura funcționalitatea și eficacitatea primăriei, în condițiile în care statele de personal existente sunt insuficiente prestării calitative a serviciilor necesare populației. Cea mai mare povară/responsabilitate se pune pe umerii secretarului consiliului local, în special în cazul delegării mai multor atribuții de către consiliul local ori de către primar. Acesta este nevoit să activeze peste orele de program, în zilele de repaus și în zilele de sărbătoare nelucrătoare, fără a fi remunerat, în conformitate cu legislația. Cazurile de muncă suplimentară și activitate în cadrul timpului de odihnă au devenit regulă și nu excepție.

Totodată, nivelul scăzut de salarizare a secretarilor consiliului local nu numai descurajează specialiștii tineri să se angajeze în cadrul primăriilor, dar impun profesioniștii cu experiență să plece din primării, dar și din sate.

În condițiile create, se impune majorarea salariilor secretarilor consiliului local, astfel ca această categorie de funcționari publici să poată beneficia de un salariu decent și

competitiv, în corespundere cu gradul de responsabilitate, multitudinea, calitatea și complexitatea atribuțiilor realizate.

În contextul celor expuse mai sus, SOLICITĂM modificarea urgentă a Legii nr.270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar, după cum urmează:

În Anexa nr. 3:

în tabelul 1 compartimentul „Autoritățile administrației publice de nivelul întâi”, poziția A2160 va avea următorul cuprins:

A2160	Secretar al consiliului local	86	5,91
-------	-------------------------------	----	------

în note la tabel se introduce punctul 8¹ cu următorul cuprins:

„8¹. Clasa de salarizare și coeficientul de salarizare indicate în tabel pentru funcția „secretar al consiliului local” din compartimentul „Autoritățile administrației publice de nivelul întâi” se stabilesc pentru autoritățile administrației publice de nivelul întâi din localitățile cu numărul populației de pînă la 5000 de locuitori. Pentru funcția „secretar al consiliului local” din autoritățile administrației publice de nivelul întâi din localitățile cu numărul populației de 5001–9500 locuitori, clasa de salarizare se majorează cu 3 clase de salarizare succesive față de cea indicată în tabel pentru această funcție, pentru funcția „secretar al consiliului local” din autoritățile administrației publice de nivelul întâi din localitățile cu numărul populației de 9501–20000 locuitori, clasa de salarizare se majorează cu 5 clase de salarizare succesive față de cea indicată în tabel pentru această funcție, iar pentru funcția „secretar al consiliului local” din autoritățile administrației publice de nivelul întâi din localitățile cu numărul populației de peste 20000 locuitori, clasa de salarizare se majorează cu 7 clase de salarizare succesive față de cea indicată în tabel pentru această funcție.”

Cu respect,

Viorel FURDUI
Director Executiv al CALM

Exec: C. Scorțescu,
expert CALM
tel. 22 35 09